

236. Одреди ја вредноста на бројниот израз:

а) $\left(-2\frac{1}{3}\right) \cdot \left(-\frac{6}{7}\right) - \left(5 - 3\frac{1}{3}\right) : \frac{2}{9} + \left(+\frac{1}{2}\right) \cdot (-3);$

б) $-\frac{1}{4} : 5\frac{1}{2} - \frac{3}{11} \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) + \left(-3\frac{1}{3} + 2\frac{1}{3}\right) \cdot \frac{1}{2};$ в) $-\frac{3}{4} - \frac{2}{3} \cdot \frac{5}{4} \cdot \left(-\frac{6}{5}\right) + \left(-\frac{3}{8}\right) : \frac{1}{2}.$

237. Пресметај ја вредноста на изразот $(a-b) : 0,4 - b : a + (b-a)$ за $a = -2,2$ и $b = 0,22$.

238. Пресметај ја вредноста на изразот:

а) $\left(1\frac{5}{6} + \frac{1}{3}\right) \cdot \left(2\frac{1}{4} - 3,5\right) - \left(0,25 - \frac{5}{24}\right) : \frac{1}{7};$ б) $\frac{\left(\frac{3}{11} - 1\frac{2}{5} : 1\frac{4}{7} - \frac{1}{2} : 1\frac{1}{4}\right) : \frac{1}{3}}{\left(1\frac{1}{2} + \frac{1}{4}\right) : 18\frac{1}{3}}.$

239. Кој број ќе го добиеш ако од производот на броевите $-6,2$ и $0,5$ го одземеш збирот на броевите $-7,7$ и $5,5$, помножен со 4 ?

240. Количникот од разликата на броевите $\frac{7}{8}$ и $1\frac{1}{2}$ и разликата на броевите

$-\frac{1}{4}$ и $1\frac{1}{2}$ зголеми го за количникот од броевите 1 и $-2\frac{2}{3}$. Кој број го доби?

241. Разликата на броевите $-1,1$ и $0,6$ помножи ја со нивниот збир.

242. Пресметај: $\left(-\frac{3}{4}\right) \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) + \frac{2}{5} \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) + \left(-\frac{1}{4}\right) \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) - \left(-\frac{3}{5}\right) \cdot \left(-\frac{1}{2}\right).$

243. Еден турист се движел 1 час и 15 минути со брзина од $4,8$ km/h, а потоа продолжил да се движи уште 1 час и 20 минути со брзина од $4,5$ km/h. Колку вкупно пат поминал туристот?

244. Синоптичарот забележал дека во текот на десет дена температурата на воздухот два пати опаднала за $5,2^{\circ}\text{C}$, три пати се покачила за $4,3^{\circ}\text{C}$, четири пати опаднала за $3,5^{\circ}\text{C}$ и еднаш се качила за $6,5^{\circ}\text{C}$. Колкава била температурата десеттиот ден, ако на почетокот на првиот ден била $+4^{\circ}\text{C}$?

20

ОДРЕДУВАЊЕ НА НЕПОЗНАТА КОМПОНЕНТА ВО ОПЕРАЦИИТЕ СО РАЦИОНАЛНИ БРОЕВИ

Треба да знаеш

За $a, b, c \in \mathbb{Q}$, важи:

- ☛ Ако $a+b=c$, тогаш $a=c-b$ и $b=c-a$;
- ☛ Ако $a-b=c$, тогаш $a=b+c$ и $b=a-c$;
- ☛ Ако $a \cdot b=c$, при што $a \neq 0$ и $b \neq 0$, тогаш $a=c:b$ и $b=c:a$;
- ☛ Ако $b \neq 0$ и $a:b=c$, тогаш $a=b \cdot c$. Ако $c \neq 0$ и $a:b=c$, тогаш $b=a:c$.

245. Пресметај го непознатиот број x во равенката:

- а) $x + (+4,5) = -2,1;$ б) $(-7,2) + x = -1,5;$ в) $x + (+2,3) = 0;$
 г) $(-8,2) + x = +3,5;$ д) $(-12,3) + x = 0;$ ф) $x + (+7,8) = -1.$

246. Пресметај го непознатиот број x во равенката:

- а) $\left(+\frac{1}{2}\right) + x = +\frac{3}{4};$ б) $x + \left(-\frac{2}{3}\right) = +\frac{1}{6};$ в) $\left(-\frac{3}{5}\right) + x = -2\frac{1}{5};$
 г) $x + \left(-\frac{1}{2}\right) = +1\frac{1}{3};$ д) $\left(-3\frac{1}{4}\right) + x = 0;$ ф) $x + \left(+5\frac{2}{3}\right) = +3\frac{3}{4}.$

247. Кој број треба да му го додадеш на бројот $+1\frac{1}{2}$ за да го добиеш бројот -8 ?

248. Кој број собран со $-4,16$ го дава бројот $-2,8$?

249. Реши ги равенките:

- а) $x - (-2,5) = -1,4;$ б) $(+4,3) - x = -2,4;$ в) $x - 0 = -7,3;$
 г) $0 - x = -3,5;$ д) $(-10,7) - x = -0,9;$ ф) $x - (+5,2) = -1,5.$

250. Реши ги равенките:

- а) $\left(-2\frac{1}{2}\right) - x = +\frac{3}{4};$ б) $x - \left(+1\frac{2}{3}\right) = -2\frac{1}{2};$ в) $\left(+\frac{2}{5}\right) - x = -1\frac{1}{2};$
 г) $x - \left(-4\frac{1}{3}\right) = -1\frac{3}{4};$ д) $\left(-12\frac{1}{4}\right) - x = +2\frac{3}{4};$ ф) $x - \left(-5\frac{2}{9}\right) = +8\frac{1}{3}.$

251. Од кој број треба да се одземе бројот $-4,8$ за да се добие бројот $+2,1$?

252. Разликата помеѓу бројот $+3,6$ и непознатиот број x е -5 . Пресметај го бројот x .